

LASTE PRIVAATSUS INTERNETIS

INFO LAPSEVANEMATELE JA HOOLDAJATELE

Laste nõuandev paneel (*Children's Advisory Panel, CAP*) on Telia Company algatus, mille eesmärk on uurida, kuidas lapsed näevad oma tegevust internetis ja kuidas nad end digitaaltehnoloogiate kasutajatena tajuvad. 2017. aasta sügisel ja 2018. aasta jaanuaris CAP'i poolt läbi viidud uuring keskendus laste vaadetele, muredele ja kasutuskogemusele internetiga seotud privaatsusest ja turvalisusest. Uuringu käigus läbi viidud küsitluses ja töötubades osalesid 12-aastased lapsed kuuest riigist.

INTERAKTIIVNE TÖÖTUBA, MIS VIIAKSE LÄBI KOOLI KLASSIRUUMIS

Töötoa kontseptsiooni väljatöötamisel lähtuti uuringu tulemustest. Töötoa eesmärk on **anda lastele turvalisemaks internetikasutuseks vajalikud oskused, kasutades kaasavat õppemetoodikat**. Töötoa kontseptsioon on välja töötatud 5-7. klassi õpilastele.

Töötuba viivad läbi Telia vabatahtlikud või õpetajad/lapsevanemad. Neile, kes soovivad töötuba ise läbi viia, on töötoa materjalid interneti kaudu kättesaadavad aadressil www.teliacompany.com/en/sustainability/children-online/workshops/ ning www.suurimjulgus.ee

TÖÖTOA TEEMAD

SALASÕNAD

Töötoa raames räägitakse lastega, kuidas salasõnadega ümber käia ja millist nõu anda oma noorematele kaaslastele või ka täiskasvanutele. Laste Nõuandva Paneeli uuringust selgus, et kuigi enamus lastest on salasõnadega ettevaatlikud, on siiski vajalik suurendada laste teadlikkust turvaliste salasõnade kasutamise osas.

KASUTUSTINGIMUSED

Laste Nõuandva Paneeli uuringust selgus, et vaid vähesed lapsed on rakenduste kasutustingimustega tutvunud. Kasutustingimuste sisse süvenedes on lapsed üllatunud ja koguni häiritud, andes sageli mõista, et seda infot on liiga palju. Töötoa eesmärk on lastele kasutustingimuste põhimõtted lahti seletada.

ANDMETE KAITSIMINE

Andmete kaitset ja isiklike andmetega ümberkäimist käsitletakse töötoas põhjalikult. Kasutajate andmed hoiavad internetiteenuseid töös, võimaldades nii reklaamiandjatel kui tasuta teenuseid pakkuvatel ettevõtetel teenida raha. Reklaamiandjad maksavad rakenduse või sotsiaalmeediakeskkonna haldajale, et neil oleks võimalik kasutada andmeid, mida sa rakenduse või sotsiaalmeedia kasutamisel rakenduse haldajale annad. Nii saab reklaamiandja oma reklaame just sinule suunata. Mõne inimese jaoks on selline lähenemine murettekitav, teise jaoks mitte, kuid oluline on mõista, kuidas, millal ja milleks anda rakenduse haldajatele õigused sinu andmete kasutamiseks.

KUIDAS SINA SAAD OMA LAPSELE TOEKS OLLA?

Palu lapsel pärast töötoas osalemist õpetada sulle midagi, millest töötoas juttu oli, isegi siis, kui oled nende teemadega kursis. See annab lapsele võimaluse saadud teadmisi kinnistada ja jagada.

Kui tunned, et vajad lapsega internetiturvalisuse teemal rääkimiseks rohkem infot, vaata üle töötoa materjalid. Töötoas räägitud info leiad dokumendist *Juhised töötoa läbiviijale*, mis on kättesaadav aadressil www.teliacompany.com/en/sustainability/children-online/workshops/ ning www.suurimjulgus.ee

EKSPERTTEADMISTEGA PARTNERID

Töötoa metoodika ja materjalide väljatöötamisel tegi Telia Company koostööd organisatsioonidega Save the Children (Soome), World Childhood Foundation (Rootsi) ja TNS Kantar Finland (Soome)